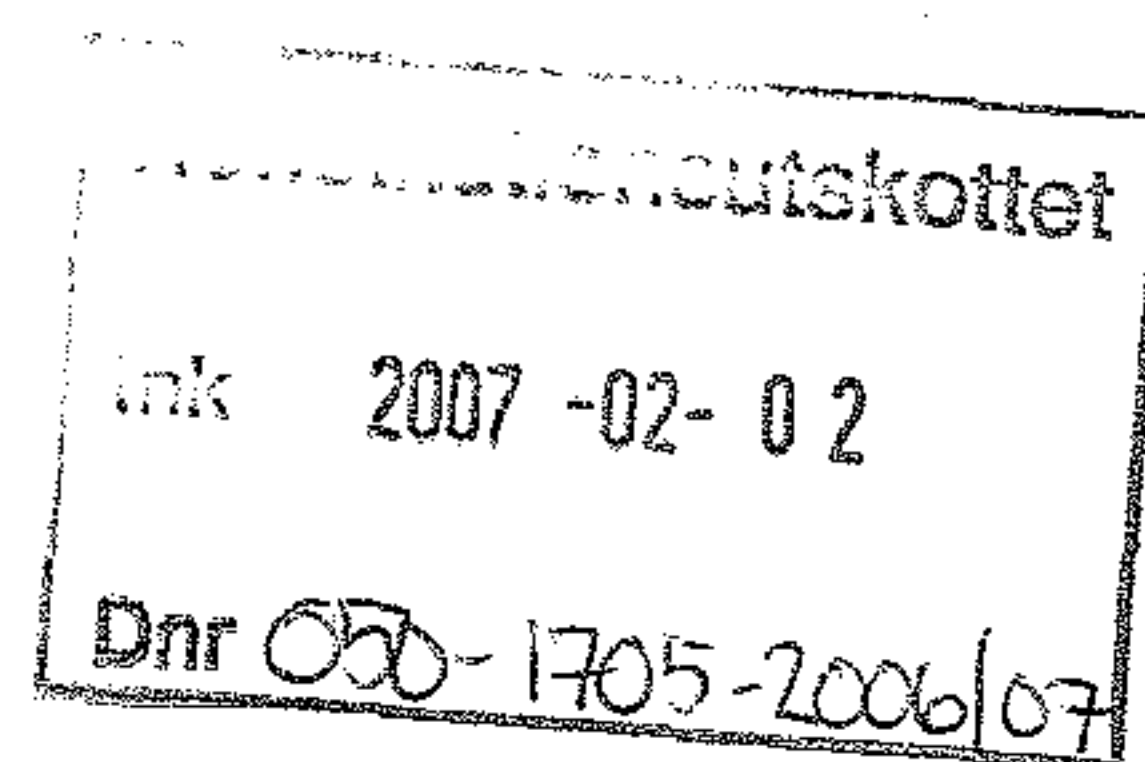

Stockholm 2007-02-01

Begäran om granskning av finansministerns agerande i fråga om skatteuttag för svenska sjömän anställda på danska färjor.

När Danmark år 2000 öppnade sitt danska internationella skibsregister (DIS) och ändrade reglerna så att färjor under DIS-flagg kan segla mellan två länder infördes ett statligt stöd som sänker kostnaderna drastiskt för danska redare och ger dem stora konkurrensfördelar gentemot svenska redare. På exempelvis linjen Helsingborg-Helsingör är redan i dag fyra av fem stora färjor danskflaggade.

DIS minskar lönekostnaden för en färja med 30-40 procent. Mycket bra för alla utom de svenskar som har jobb på färjorna. Under sommaren och hösten 2000 drevs därför en intensiv kamp för att ändra de svenska villkoren så att de svenska jobben skulle kunna räddas kvar.

Sveriges regering och riksdag beslöt då att införa en undantagslag som innebar att de hundratalet svenskar som då var anställda på de DIS-flaggade färjorna till nettolöner skulle få skattebefrielse i Sverige. Men detta skulle enbart gälla dem som hade anställning på färjorna i januari 2001. Regeringens inställning var att detta enbart skulle handla om en tillfällig undantagslag för dessa hundratalet svenskt sjöfolk som var anställda just vid en övergångsfas. Från svenskt håll ville man finna en långsiktig lösning mellan Sverige och Danmark och helst en samsyn på nordisk nivå som skulle lösa dessa snedvridna konkurrensvillkor.

Regeringen lät därför tillsätta en utredning med Anders Lindström som särskild utredare. Hösten 2003 avslutades utredningen med beskedet att han misslyckats.

Det fanns ingen möjlighet att få tillstånd en nordisk överenskommelse.

I stället för att lagen har ersatts med en permanent lösning har undantagslagen år efter år förlängts men enbart för dem som var anställda just i januari 2001. Nu har situationen kommit att bli akut för de personer som genom åren anställts på dessa DIS-flaggade passagerartrafiken mellan Sverige och Danmark eftersom svenska skattemyndigheter kommer med eftertaxeringskrav på mycket stora belopp. Förlorarna är svenska arbetstagare.

Därför drevs ett kampanjarbete från svenska sjöfackliga organisationer för att få tillstånd en förändring. Den 26 november 2006 uttalade finansminister Anders Borg (m) sig om situationen på följande sätt:

”– De färjeanställda som fått skattekrav kan riva dem. Regeringen genomför nu en retroaktiv lagändring som innebär att de som drabbats av efterkraven slipper betala. Det är naturligtvis inte rimligt att svenska sjömän, som fått betalt i dansk nettolön, ska beskattas en extra gång i Sverige på sina inkomster.”

Detta var ett positivt besked som mottogs med glädje av de inblandade. Sedan dess har inget hänt. Som svar på en fråga i Riksdagen den 31 januari om när skattebefrielsen skulle komma fick jag följande svar av finansministern:

"Kent Härstedt har frågat mig när jag avser att lägga fram förslag om skattefrihet för sjömän som arbetar på danska så kallade DIS-fartyg samt om förslaget ska gälla framåt i tiden. Frågorna ställs mot bakgrund av situationen för vissa sjömän som arbetar på danskregistrerade färjor i till exempel Öresund. Under hösten 2006 erhöll en arbetsgrupp inom Regeringskansliet i tilläggsuppdrag att göra en översyn av reglerna för beskattning av svenska sjömän som arbetar på nordiska fartyg, bland annat för att lösa den situation som frågeställaren beskriver. Arbetsgruppen är i slutfasen av sitt arbete och dess förslag beräknas kunna skickas ut på remiss senast under februari 2007. Jag vill inte föregripa arbetsgruppens arbete och vad som kan komma fram under remissomgången."

Den situationen har nu alltså uppkommit att ministern inte alls vill kännas vid det tidigare uttalandet om att "riva skattekrav". Han vill inte alls uttala någon åsikt i denna fråga längre. Formellt är detta också det enda rätta sättet att hantera saken på. Finansministern har genom sitt uttalande den 26 november lagt sig i skatteverkets myndighetsutövning mot enskilda och föregripit riksdagens lagstiftningsprocess. Även om jag delar den uppfattning i sakfrågan som han stod för i november, att svenska sjömän inte ska dubbelbeskattas på det sätt som nu sker, måste en avveckling av denna beskattning ske på ett korrekt sätt. Vanliga svenska sjömän blir nu klämda mellan skatteverkets krav som följer den gällande lagstiftningen och finansministerns uttalande, som de inte haft anledning att tvivla på och som många säkert inrättat sin privatekonomi efter.

Det är för att undvika situationer liknande denna som vi i Sverige har regler som förhindrar s.k. "ministerstyre". Detta fall är särskilt allvarligt eftersom det direkt drabbar privatekonomin hos ett stort antal svenskar.

Jag vill därför be konstitutionsutskottet granska huruvida finansministerns agerande står i överensstämmelse med de bestämmelser som finns i regeringsformen.

Kent Härstedt

Kent Härstedt